

S . VI . 431 . 2 . 2 . 2011

P R O T O K Ó Ł

**kontroli doraźnej w zakresie stanu utrzymania obiektów grobownictwa wojennego oraz
określenia potrzeb remontowych przeprowadzonej w dniu 5 sierpnia 2011 r.**

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Urząd Gminy w Jarosławiu , ul. Piekarska 5, 37-500 Jarosław.

Kierownikiem kontrolowanej jednostki jest:

p. Roman Kałamarz – Wójt Gminy, pełniący tę funkcję od 1990 roku.

Kontrolę przeprowadziła Barbara Uliasz – starszy specjalista w Wieloosobowym stanowisku ds. ochrony dziedzictwa narodowego i spraw organizacyjnych, na podstawie upoważnienia Wojewody Podkarpackiego z dnia 3 sierpnia 2011 r. znak: S.VI.0030.10.2011.BU oraz delegacji nr 562/11 wystawionej przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie.

Zakres przedmiotowy kontroli: stan realizacji zadań w zakresie opieki nad obiektami grobownictwa wojennego oraz wykorzystania środków dotacji celowej.

W toku kontroli uczestniczył i udzielał informacji p. Janusz Mokrzycki – Inspektor

W trakcie kontroli dokonano lustracji cmentarzy i mogił zlokalizowanych na terenie gminy:

1. Cmentarz z I wojny światowej w miejscowości Surochów: brak danych o liczbie i narodowości pochowanych – teren ziemny ogrodzony, krzyż centralny.
2. Cmentarz z I wojny światowej w miejscowości Leżachów – Osada: brak danych o liczbie i narodowości pochowanych – teren ziemny ogrodzony, krzyż centralny z alejką od wejścia, tablica informacyjna.
3. Cmentarz z I wojny światowej w miejscowości Leżachów – Osada: brak dokładnych danych o liczbie i narodowości pochowanych – teren ziemny, w narożach kamienno – betonowe słupy, niski metalowy krzyż centralny

M

4. Kwatera z I wojny światowej zlokalizowana na cmentarzu parafialnym w miejscowości Makowisko: pochowano prawdopodobnie 27 żołnierzy różnej narodowości (11 zidentyfikowanych) – teren ogrodzony, gliniane tabliczki imienne, w centrum pomnik kamienny ustawiony w ozdobnym ogrodzeniu (poświęcony jednemu z pochowanych).
5. Kwatera z I wojny światowej zlokalizowana na cmentarzu parafialnym w miejscowości Pełkinie: brak danych o liczbie i narodowości pochowanych – ziemne groby zbiorowe z niskim betonowym obramowaniem, kamienny pomnik z tablicą, całość kwatery otoczona jest ozdobnym ogrodzeniem.
6. Kwatera jeńców radzieckich zlokalizowana na cmentarzu parafialnym w miejscowości Pełkinie: ok. 6 000 pochowanych, niezidentyfikowanych – 22 ziemne groby zbiorowe otoczone betonowym obramowaniem, kamienny obelisk z tablicą, brak wygrodzenia.
7. Mogiła zbiorowa na cmentarzu parafialnym w miejscowości Pełkinie: pochowanych 8 Polaków zamordowanych w 1942 roku, pełny nagrobek granitowy z tablicą.
8. Mogiła zbiorowa żołnierzy Wojska Polskiego poległych we wrześniu 1939 roku: 11 mogił połączonych wspólnym obramowaniem, na którym ułożone są pojedyncze płyty zwieńczone kamiennym krzyżem z tablicą.
9. Mogiła indywidualna nieznanego żołnierza Armii Radzieckiej na cmentarzu parafialnym w miejscowości Tuczępy: płyta granitowa z krzyżem i tablicą.
10. Mogiła indywidualna nieznanego żołnierza Armii Radzieckiej w miejscowości Leżachów – Osada: płyta betonowa z głazem na szczycie, krzyż drewniany.
11. Mogiła indywidualna nieznanego żołnierza Armii Radzieckiej na cmentarzu parafialnym w miejscowości Kostków: ziemny grób w rogu cmentarza, krzyż metalowy z tablicą.

Wnioski:

1. Wszystkie obiekty zlokalizowane na terenie gminy wymagają przeprowadzenia prac porządkowych. Dotyczy to szczególnie samodzielnych cmentarzy, które są źle utrzymane i nieuporządkowane.
2. Na kwaterze z okresu I wojny światowej w miejscowości Pełkinie ponownie ustawiony został metalowy krzyż, usunięty – zgodnie z zaleceniami – podczas remontu. W związku z faktem, że nie jest on oryginalnym elementem urządzenia kwatery i w żaden sposób nie koresponduje z jej obecnym kształtem należy go niezwłocznie usunąć.

3. Kwaterna jeńców radzieckich w Pełkiniach wymaga przeprowadzenie prac remontowych. Większość obramowań wykazuje pęknięcia i ubytki. Celowym byłoby także usunięcie nadmiernie rozrosłych tui, które powodują zacienienie kwatery. Podczas prac należy także wykonać wyгородzenie, oddzielające mogiły od cywilnej części cmentarza. Jednym z elementów remontu powinno być także przeniesienie na jej teren szczątków nieznanego żołnierza pochowanego na terenie miejscowości Leżachów – Osada. Prace mogą uzyskać dofinansowanie z budżetu Wojewody na 2012 rok, pod warunkiem opracowanie przez gminę dokumentacji projektowej.
4. Podczas prac remontowych przeprowadzonych w 2009 roku przy mogile zbiorowej żołnierzy WP na cmentarzu parafialnym w miejscowości Tuczempy wykonano nową okładzinę z granitu, na której ułożono pojedyncze płyty granitowe symbolizujące pochówki. Pomiędzy nimi ułożono mniejsze płyty łącznikowe. Niestety począwszy od piątej (patrząc od prawej strony) są one coraz krótsze. Wykonane maskowanie jest nieestetyczne i w wyniku działania czynników atmosferycznych doszło do jego spękanie. Zamakanie wewnętrznych warstw spowodowało rozwarstwienie i odpadanie okładziny kamiennej, co jest szczególnie widoczne na styku płyt. W związku z faktem, że remont został wykonany zaledwie dwa lata temu należy niezwłocznie zobowiązać wykonawcę do usunięcia zbyt krótkich płyt łącznikowych i maskowania oraz usunięcia powstałych zniszczeń.
5. W 2009 roku, na cmentarzu parafialnym w miejscowości Tuczempy, przeniesiono szczątki żołnierza AR z mogiły indywidualnej i pochowano obok opisanej wyżej mogiły żołnierzy WP z 1939 roku. Niestety – wbrew zaleceniom kontrolnym – nie doszło do wyraźnego oddzielenia od pochówków WP, miejsce pochówków tworzy jedną wspólną całość. Należy niezwłocznie dokonać niezbędnych zmian, podkreślających odrębność mogiły żołnierza AR.
6. W bieżącym roku gmina otrzymała dotację celową z budżetu Wojewody w wysokości 27 000 zł, która została wykorzystana na wykonanie nowego nagrobka na mogile zbiorowej ofiar terroru na cmentarzu parafialnym w miejscowości Pełkinie. W czasie kontroli ustalono, że remont został zakończony. Wykonane prace nie budzą zastrzeżeń.

Na tym czynności kontroli zakończono. Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje jednostka kontrolowana.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.):

Kierownik jednostki kontrolowanej parafuje na każdej stronie oraz podpisuje protokół kontroli w terminie 7 dni od momentu jego otrzymania. Kierownikowi przysługuje przed podpisaniem protokołu prawo zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole w terminie 7 dni od otrzymania protokołu. Kierownikowi przysługuje również prawo odmowy podpisania protokołu kontroli, przy złożeniu w terminie 7 dni od jego otrzymania pisemnych wyjaśnień w sprawie odmowy.

O wynikach kontroli poinformowano pracownika na stanowisku, na którym przeprowadzone kontrole.

Zrenów ..... dnia 2011-08-11
/miejsowość/

(Podpis Kierownika jednostki kontrolowanej)

WÓJT
mgr Roman Kalamurza
.....
/miejsowość/

Barbara Kliczon
(Podpis Kontrolującego)

Osoba uczestnicząca w kontroli :

Janusz Motycki